

26.10.2020

Asia: HE 152/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poronhoitolakia

Nykyiset kuntakohtaiset arvioimislautakunnat, jotka ratkaisevat ensi asteena porojen aiheuttamien vahinkojen korvaamista ja alueiden aitaamista koskevat riidat lakkautettaisiin. Poronhoitoaluetta varten perustettaisiin riippumaton asiantuntijaelin, porovahinkolautakunta. Sen tehtävänä olisi antaa pyynnöstä lausuntoja porojen aiheuttamista vahingoista ja vahingon suuruudesta sekä siitä, mikä on paliskunnan aitaamisvelvollisuus. Lautakunnan jäsen voi toimia molempien osapuolten pyynnöstä sovittelijana.

Esityksen tavoitteena on poistaa ongelmat, jotka liittyvät nykyisen riidanratkaisutoiminnan puolueettomuuteen ja riippumattomuuteen ja sitä kohtaan koettuun luottamuspuolaan. Tavoitteena on lisäksi luoda menettely, jonka avulla porojen aiheuttamia vahinkoja voitaisiin arvioida asiantuntevasti molempia osapuolia kuullen.

Lakiesityksen muutos koskee osaa poronhoitolakia

Lakiehdotuksen 37§ Lausuntoasian käsittely: kohdassa on, ettei porovahinkolautakunnalla tarvitsisi antaa lausuntoa, jos lausuntopyyntö on ilmeisen aiheeton. Lisäksi on kirjoitettu, ettei katselmusta tarvitsisi suorittaa, jos se on ilmeisen tarpeeton. Tällöin porovahinkolautakunnalta vaadittaisiin huomattavaa asiantuntemusta perustella päätös, milloin vahingonkärsijän tekemä ilmoitus on ilmeisen aiheeton tai ettei katselmusta tarvitse tehdä näkemättä vahinkoja.

Säännöskohtaisissa perusteluissa on maininta, että lautakunnalla on oikeus saada lausunnon kannalta välttämättömät asiaan liittyvät asiakirjat. Viittaus viljelysuunnitelmiin ja maanäytteiden tuloksiin asettaa vahingonkärsijät epätasa-arvoiseen asemaan, koska ympäristökorvausjärjestelmään sitoutuneille toimenpiteet ovat pakollisia. Arvion tulisi kohdistua toteutuneeseen vahinkoon ja todeta vahinko niin, kuin se vahinkokohteessa on tapahtunut.

Kohdan loppuosassa käsitellään katselmuksen julkisuutta. Maininta katselmuksen julkisuudesta ja siitä, että yleisön pääsyä voitaisiin rajoittaa, jos se olisi tarpeen asian laadun tai katselmuksen kohteena olevan toiminnan luonteen vuoksi. Katselmuksen luonne tulisi olla neutraali ja sen lähtökohtana tulisi olla se, että porovahinkolautakunta voi omalla ammattitaidollaan todeta tapahtuneet vahingot ja arvioida niiden suuruus.

Laina Hekkala

maaseutuasiamies